

Život - zdroj

V případě „života“ bude důležité si položit otázku, zda můžeme oživenost považovat za výtvar nebo produkt něčeho jiného než život, nebo zda můžeme trvat na tom, že život nemůže vzniknout bez života. Už nejstarší filosofové se v této věci rozcházel; někteří měli za to, že život musí být čímsi původním, tedy součástí *arché*, zatímco jiní měli za to, že sama *arché* oživená není. (V zachovaných zlomcích ovšem nenajdeme výslovnou souvislost se „životem“; to je však teď pro nás vedlejší.) Běžná zkušenost nám říká, že život nevzniká bez života resp. z ne-života. Bylo to už kdysi formulováno jako pravidlo: *omne vivum ex ovo*; vzhledem k tomu, že u nejnižších organismů nemůžeme dost dobře mluvit o vejcích, můžeme to zobecnit: *omne vivum e vivo*. Navzdory tomu, že bylo vymyšleno už vícero hypotéz, jak asi mohl život vzniknout nebo opakovaně vznikat z neživota (neživých jsoucen), nebyl takový spontánní vznik zaznamenán ani pozorován. Dokonce se dosud nezdařilo vytvořit nějaký sebejednodušší organismus uměle; ovšem ani kdyby se to zdařilo, nebyla by tím popřena teze, že jen ze živého může vzniknout živé, neboť tvůrcem umělého života by tak byl zase člověk. Nicméně i tak by zůstával v platnosti zásadní problém: byl by v takovém případě člověk skutečně „autorem“, „tvůrcem“ života (byť primitivního), nebo by i tak vždycky potřeboval, aby „život“ sám stál jak při něm, tak zejména při jeho výtvaru? Jak je vidět, ani stará, již několikrát opuštěná hypotéza tzv. panspermie, ještě stále nemůže být vyloučena.

(Písek, 150125-1.)